

**Näringslivsprogram
för
*Nordmalings kommun***

Fastställt i kommunfullmäktige den 7 juni 2004, § 41

De övergripande målen för kommunens näringspolitik.

är att på ett aktivt sätt stimulera och skapa förutsättningar för en positiv utveckling av näringslivet i Nordmalings kommun

Detta i avsikt att erhålla en attraktiv kommun för medborgarna att bo och arbeta i, vilket konkretiseras i denna skrivelse

Bakgrund

Nordmalings kommun är ett av de tidigaste industrialiserade områdena i Norrland genom tillkomsten av järnhanteringen vid Olofsfors Bruk, på 1700 talet.

Tack vare de skogstillgångar som tilldelats Olofsfors Bruk kunde sågverksnäringen få ett starkt fotfäste inom kommunen under 1800-talet.

Under 1900 talets första hälft skedde sedan en komplettering av sågverksrörelsen med en träfiberindustri som kunde vidareförädla sågverksrörelsernas biprodukter.

Efter andra världskriget har dessutom en mycket livskraftig och kompletterande träförädlings- och verkstadsindustri vuxit fram genom närvaron av basindustrierna inom kommunen.

Vidare har ett antal större företag utvecklats i kommunen inom andra branscher t ex transporter, livsmedel och besöksnäring.

Tillverkningsindustrin är den näringsgren som fortfarande, både direkt och indirekt, är den avgörande plattformen för kommunmedborgarnas försörjning.

Under 1900-talet och då främst dess senare hälft kunde således moderna och livskraftiga samhällen växa fram inom kommunen. Detta till stor del beroende på den relativt tidigt startade industrialiseringen och därmed starka tillväxten. Denna tillväxt kunde alltså ske trots att de viktiga areala näringarna, i likhet med i övriga Norrland, upplevt en kraftig retardation och därmed utarmning av den perifera glesbygden.

Ovan nämnda relativt lyckosamma utveckling och därmed tillväxt har bl a kunnat ske genom att de för den tiden optimala energi- och logistikförutsättningarna kunde erbjudas inom kommunen d v s älvar och hamnar och senare även järnväg och riksväg.

Nuläge

Nordmalings kommun upplever just nu starten av en ny epok när nya och moderna infrastrukturinsatser, som komplement till de ovan nämnda

- Botniabanan
- Och tillkomsten av det kraftiga bredbandet för IT kommunikation
- Förbättrad och därmed trafiksäkrare E4 mellan Umeå och Örnsköldsvik

Dessutom håller en för Sverige ny regional storstad – Umeå-, den tredje efter Göteborg och Malmö, att växa fram i kommunens absoluta närhet.

Detta kommer att än en gång ge kommunen och dess näringsliv unika möjligheter att ligga i framkant när det gäller tillväxten i Sverige.

För att på ett optimalt sätt kunna ta tillvara dessa möjligheter bör nedanstående generella och företagsspecifika åtgärder vidtas.

Generella åtgärder

Med generella åtgärder i detta avseende menas sådana åtgärder som gagnar näringslivet generellt och därmed dess möjligheter att utvecklas inom kommunen på ett progressivt sätt.

Dessa åtgärder kan i stort indelas i aktiviteter som fordrar samverkan med regionala näringslivsaktörer och sådana aktiviteter som erfordrar samverkan i lokala partnerskap inom näringslivsområdet

Regionalt

- Samverka med Umeå och Örnsköldsvik samt respektive länstrafikföretag så att en framtida optimal pendeltrafik kan erhållas på Botniabanan. Därigenom ökar möjligheterna att i framtiden öka kommunens attraktionskraft som bostads- och arbetsort som utom att bidra till högre befolkningstal även förstärker möjligheterna till den framtida personalförsörjningen inom både privat och offentlig sektor.
- Verka för att en regionförstoring kan komma tillstånd av Umeå Regionen. d.v.s. att Örnsköldsvik aktivt inlämnas i regionsamarbetet inom en "Botniaregion".
- Verka för att inom Västerbottens Tillväxtavtals ramar beakta de specifika näringslivsbehov som enligt kommunens näringsliv bör åtgärdas. Dessutom bör aktiv samverkan med alla berörda aktörer ske när eventuella möjligheter finns till att söka EU-stöd för utvecklingsprojekt inom kommunen och regionen.
- Verka för att de regionala näringslivsaktörerna uppmärksammar och aktivt opererar inom kommunen. Exempel på sådana aktörer är Norrlandsfonden, ALMI Företagspartner, Länsstyrelsens enhet Regional Utveckling, Umeå Universitet och Skoghögskolan, Företagarna Västerbotten samt Handelskammaren i Umeå och Örnsköldsvik.
- Samverka i näringslivsprojekt med övriga kommuner och då företrädesvis inom Umeå Regionen.
- Samarbeta i näringslivsarbetet med Umeå och Örnsköldsvik så att Nordmaling som "centrum mellan städerna" kan utvecklas på ett för alla parter bra sätt.

Lokalt

- I samverkan med de lokala näringslivsorganisationerna på bred front verka för tillväxt av det lokala näringslivet.

I detta sammanhang kan t. ex. nämnas näringslivsorganisationerna Stiftelsen Navet, Svensk Handel Nordmaling, Nordmalingsföretagarna, Nordmalings Turistbyrå, Träffpunkt Nordmaling, Bo i Nordmaling, LRF Nordmaling, Olofsfors Bruksmuseum och Nordmalingsbygdens Turism.

- I samverkan med det lokala näringslivet/näringslivsorganisationerna och Nordmalings Turistbyrå marknadsföra kommunen och dess företag t.ex. via media och vid mässor och utställningar.
- Stimulera primära och sekundära turistföretag och deras lokala organisationer /partnerskap samt orternas intresse- och idrottsföreningar och kulturorganisationer att vidta aktiviteter för att vidareutveckla besöksnäringen inom kommunen (se turistplan antagen av fullmäktige 2003).

- Ta till vara och stimulera föreningslivet i deras viktiga arbete som katalysator för kommunal utveckling och tillväxt såväl som positiv företagsutveckling.
- I samverkan med näringslivet lyfta fram företagsamhet och entreprenörsanda inom skola och bland kommuninnevånarna och därmed samtidigt utveckla en kommunidentitet som ger vi-känsla bland kommunens invånare och företag.
- I samverkan med industrierna i Rundvik verka för optimala infrastrukturlösningar för sjölandsväg- och järnvägstransporter
- I samverkan med fastighetsföretag strategiskt och långsiktigt utveckla – Nordmaling - till ett centrum mellan städerna.
- I samverkan med berörda aktörer i kommunens inland ta tillvara naturens och skogsbrukets möjligheter och dess sevärdheter samt älvarnas attraktionskraft.
- I samråd med markägare och övriga intressenter ta till vara de outnyttjade kuststräckor som är attraktiva för fritids- och/eller fastbebyggelse.
- I samverkan med handelns och besöksnäringens företrädare verka för ett optimalt utbud av varor och tjänster inom kommunen, både centralt och i ytterområdena, vilket är en av nyckelfaktorerna för en positiv framtida samhällsutveckling.
- I samverkan med den näringslivsägda Stiftelsen Navet handlägga kommunens näringslivsfrågor, enligt kommunstyrelsens beslut 27 maj 2003, § 85.
- I samverkan med befintliga företag inom träbranschen vidareutveckla befintligt träkluster både genom F.o.U., tillkomsten av nya verksamheter samt vidareutveckling av existerande.
- I samverkan med befintliga aktörer inom branschen verka för att den klusterbildning som nu håller på att ta form inom utvecklingsbara besöks- och kulturnäringen stimuleras till nya verksamheter och initiativ.
- I samverkan med befintliga aktörer stimulera företag inom miljö- och energiområdet till att etablera verksamhet inom kommunen.
- I samverkan med ovan nämnda lokala intressenter initiera aktiviteter/nätverk som kan stimulera till ökad företagsamhet och då speciellt kvinnlig företagsverksamhet.

Kommunala specifika företagsaktiviteter

Kan indelas i följande åtgärder:

- Generella kunskapsstöd till företag
- Individuella kunskapsstöd till företag
- Överlåtelse av mark för näringslivsändamål
- Uthyrning av lokaler för näringslivsändamål

Dessutom skall i alla politiska beslut hänsyn tas till de värden som måste beaktas för att vår kommun skall kunna vara en attraktiv kommun vad gäller boende och naturism.

Generella kunskapsstöd till företag

Sker via Navet i samband med företagsanknutna

- Tematräffar
- Företagardagar
- Företagsmässor
- Organisationsträffar
- Speciella utbildningar
- E-post information

Individuella kunskapsstöd till företag

De företag som så önskar kan få konsultativ kostnadsfri hjälp via Navet vid t ex:

- nyetableringar av företag
- företagsöverlåtelser
- investeringar
- ansökan om regionalpolitiska företagsstöd
- sammanlänkning mellan entreprenörer och etablerade företag.
- mentorskap och ”lotsning” mot myndigheter och kreditgivare
- utveckling av produkt-/affärsidéer och i övrigt vara bollplank vid aktuella företagsfrågor

UPPLÅTELSE AV MARK FÖR NÄRINGSLIVSÄNDAMÅL

Planering och överlåtelse av mark för näringslivsändamål

Kommunen skall medverka till en framåtsträvande planberedskap och tillgång till byggbar mark för näringslivsändamål där efterfrågan finns och beräknas finnas.

Kommunen skall genom god beredskap underlätta för näringsidkare att erhålla bra service vid etableringar inom kommunen samt förbereda mark och tomtområden för olika kategorier av näringsliv.

Formerna och kostnaden för överlåtelsen av mark för näringslivsändamål framgår av fullmäktige fastställt särskilt reglemente .

Riktlinjer för överlåtelse av mark för näringslivsändamål i anslutning till Botniabanan i Nordmaling och Rundvik

På grund av tillkomsten av Botniabanan och därmed nya förutsättningar bör nedanstående specifika riktlinjer tillämpas i Nordmaling och Rundvik vid disponering mark för näringslivsändamål.

Mark för näringslivsändamål i Nordmaling

Inriktningen på upplåtelsen av mark för näringslivsändamål skall vara:

1. Rätt verksamhet på rätt plats

Den exploateringsbara markens närhet till resecentrum skall ges en genomtänkt fysisk planering med avgörande betydelse för dess nyttjande.

På bekvämt gångavstånd från Resecentret skall etablering av verksamheter med hög besöksfrekvens som kundintensiv handel med stort upptagningsområde, vissa serviceföretag och personaltät verksamhet såsom tjänsteföretag tillåtas att etableras

På något större avstånd från resecentrum kan t.ex. företag med behov av specialiserad personal (från ett stort upptagningsområde) och beroende av intensiva transporter etableras som grossistverksamheter av skilda slag. Med ökat avstånd avtar givetvis kraven på lämplig anpassning av verksamheternas inriktning.

2. God markhushållning

Det som förts fram under punkt 1 visar också på vikten av god markhushållning. Här bidrar varje misshushållad kvadratmeter till ett försämrat utfall av helheten och därmed också för kommunen.

3. God och estetiskt tilltalande miljö.

Kraven på en i vid bemärkelse god miljö är i ständigt växande. Detta gäller i hög grad även arbetsplatsområden i synnerhet där personfrekvensen är hög. Störnings- och föroreningsrisker måste givetvis beaktas vid all lokalisering.

4. Samverkan och synergier

Som ett led i god hushållning med värdefull mark kan en av kommunen initierad samordning mellan skilda fastighetsägare leda till stora besparingar och vara till gagn såväl för dessa som för kommunen.

5. God framförhållning i markförvärv och planläggning

I Botniabanestråket äger kommunen mycket av marken men för att kunna styra och optimera lokalisering av nya verksamheter bör även markområden mot väster beaktas.

6. Hur når man dessa mål i pkt 1 –4 ovan?

Dessa mål kan nås om företagen får klargöra sina önskemål så pass konkret att kommunen kan bilda sig en seriös uppfattning om verksamhet, markbehov, lämplig tomtdisposition, eventuellt behov av optionsrätt för framtida expansion m.m. Detta skall kunna ge ett underlag för bedömning och styrning till rätt läge, rätt tomstorlek, möjligheter till samverkan/synergi samt underlag för rimliga krav vad gäller närmiljö och estetisk utformning.

Mark för näringslivsändamål i Rundvik

1. Områdena i anslutning till Botniabanans rangerbangård disponeras så att de kan användas av företrädesvis tung industri med behov av stora industriområden och/eller transportflöden.
2. Dessutom bör vid planeringen av detta område beaktas möjligheterna till framtida lastning av gods på bangården och eventuell tillkomst industrispår till Rundviksindustrierna.

Fastigheter för näringslivsändamål i kommunal regi

Kommunen kan uppföra fastigheter för näringslivsändamål för uthyrning till företag, men bör ej hyra ut dessa till subventionerade hyror när detta medför en sned konkurrenssituation eftersom hyror i privata lokaler ej kan subventioneras.

Riktlinjer vid uthyrning av lokaler, ägda av kommuner, för näringslivsändamål

Kommunens lokaler för näringslivsändamål hyrs ut till nystartade och/eller nyetablerade företag samt till utökad verksamhet för redan verksamma företag.

Hyresnivån i dessa lokaler bör vara marknadsanpassad.

För att ett företag skall kunna hyra lokal i en av kommunen ägd fastighet måste verksamheten generera sysselsättning inom kommunen.